

ZAKŁAD URZĄDZANIA I UTRZYMANIA ZIELENI

Józef Przywoźny Adrianna Konczanin s.c.

14 – 100 Ostróda, ul. Plebiscytowa 22

tel. kom. – 602 594 913

tel. kom. – 664 479 273

tel / fax – 89 642 84 94

e-mail: zielen-przywozni@wp.pl

REGON 510 068 865

NIP 741-000-50-64

OPINIA DENDROLOGICZNA

pomników przyrody nr 14/1998 i 21/1998 w Elblągu

Opracowanie:

Józef Przywoźny

ZAKŁAD URZĄDZANIA I UTRZYMANIA ZIELENI
Józef Przywoźny Adrianna Konczanin s.c.
14-100 Ostróda, ul. Plebiscytowa 22
tel. 602 594 913, tel. 664 479 273
REGON 510068865, NIP 7410005064

Ostróda, sierpień 2023 r.

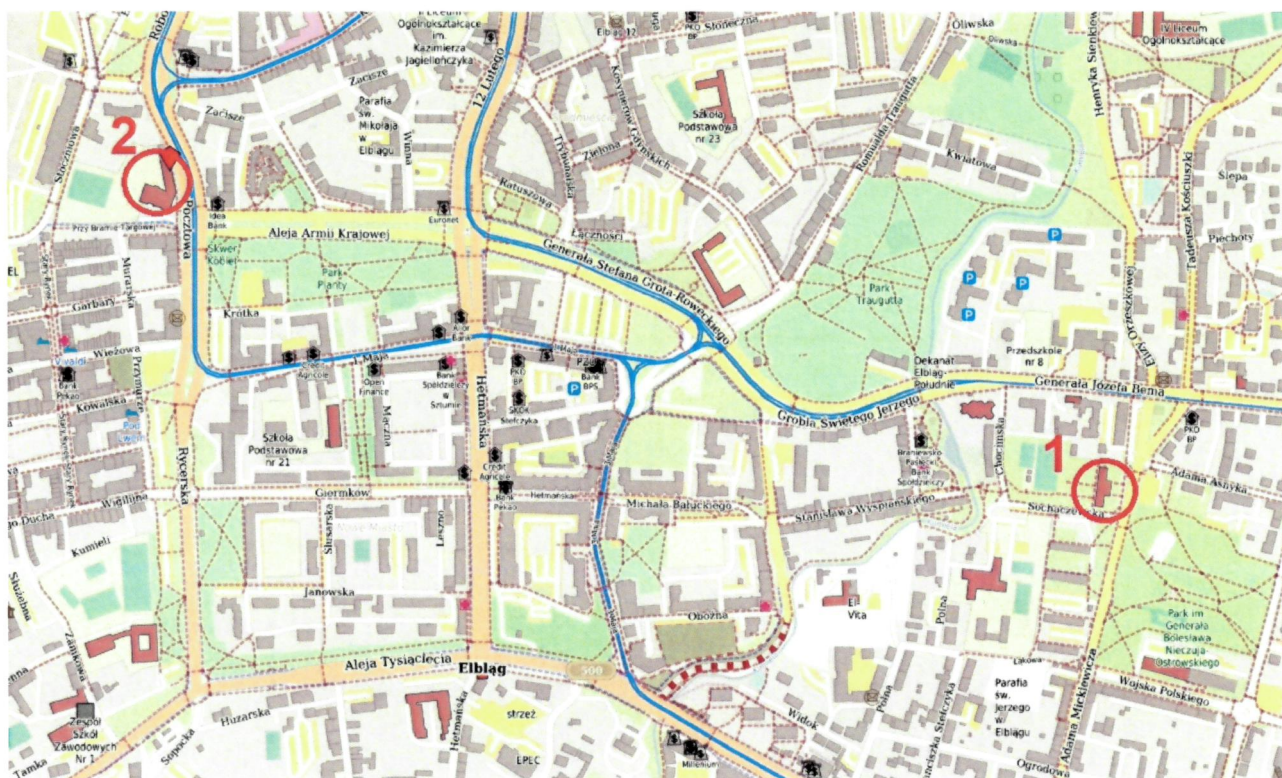
WSTĘP

1. Podstawa opracowania

- Zlecenie realizacji z Urzędu Miejskiego w Elblągu, Departament Ochrony Środowiska – zapotrzebowanie nr 14/2023/DOŚ z dnia 14.07.2023 r.
- Ogłędziny drzew dokonane dnia 31.07.2023 r.

2. Przedmiot opracowania i lokalizacja

Przedmiotem opracowania są dwa egzemplarze drzew (pomników przyrody) zlokalizowane na terenie placówek szkolnych w Elblągu. Pierwszy – grab pospolity (*Carpinus betulus*) zlokalizowany na terenie Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Elblągu przy ul. A. Mickiewicza 41, na działce ewidencyjnej nr 316/4, obręb 16 (pomnik przyrody nr 14/1998). Drugi – orzech czarny (*Juglans nigra*) zlokalizowany na terenie I Liceum Ogólnokształcącego w Elblągu przy ul. Pocztowej 2, na działce ewidencyjnej nr 23/2, obręb 15 (pomnik przyrody nr 21/1998).

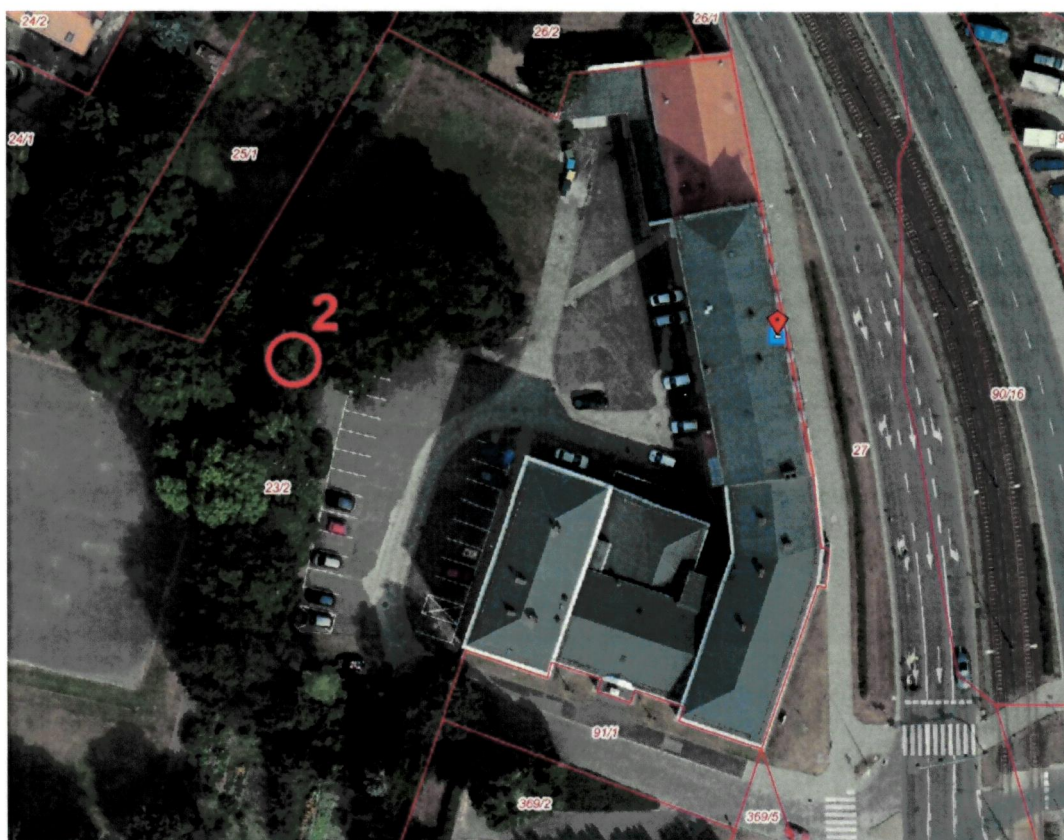

Ryc. 1. Lokalizacja przedmiotowych drzew (wraz z numeracją) na terenie miasta Elbląga (opracowanie własne na podkładzie <http://portalmapowy.elblag.eu/>)

Ryc. 2. Lokalizacja szczegółowa pomnika przyrody nr 14/1998 na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 przy ul. Mickiewicza 41 w Elblągu (opracowanie własne na podkładzie <http://portalmapowy.elblag.eu/>)

Ryc. 3. Lokalizacja szczegółowa pomnika przyrody nr 21/1998 na terenie I Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Pocztowej 2 w Elblągu (opracowanie własne na podkładzie <http://portalmapowy.elblag.eu/>)

3. Cel opracowania

Celem opracowania jest sporządzenie opinii dendrologicznej dotyczącej ww. pomników przyrody. Opinia polega na wizualnej ocenie ich stanu zdrowotno-technicznego, ocenie stopnia zagrożenia dla mienia i życia ludzkiego oraz wskazaniu ewentualnych zaleceń pielęgnacyjnych.

OCENA STANU

1. Metodyka

Praca polegała na określeniu położenia drzew i wizualnej ocenie ich stanu zdrowotno-technicznego, z uwzględnieniem ich lokalizacji względem istniejących obiektów. Określono gatunkową nazwę polską i łacińską. Pomierzono obwód pnia na wys. 1,3 m (cm), określono szacunkową rozpiętość korony (m) oraz wysokość drzewa (m). W opinii uwzględniono charakterystykę prawidłowości wykształcenia systemu korzeniowego, pnia i korony oraz lokalizację obiektów. Podczas oględzin terenowych (31.07.2023 r.) sporządzono dokumentację fotograficzną, którą dołączono do opracowania. W podsumowaniu sformułowano zalecenia dotyczące prac pielęgnacyjnych przedmiotowych drzew.

2. Opis drzew

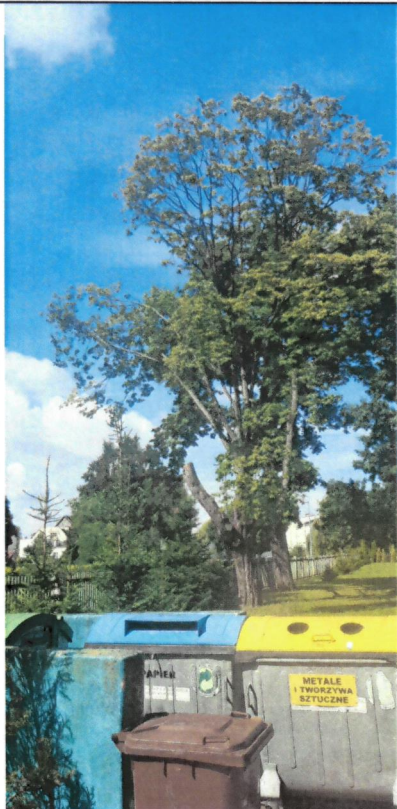
1 – Grab pospolity (*Carpinus betulus*)

Tab. 1. Parametry dendrometryczne drzewa nr 1

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Nr ew. pomnika przyrody	Obwód pnia [cm]	Rzut korony [m]	Wysokość [m]
1	Grab pospolity	<i>Carpinus betulus</i>	14/1998	251	15	22

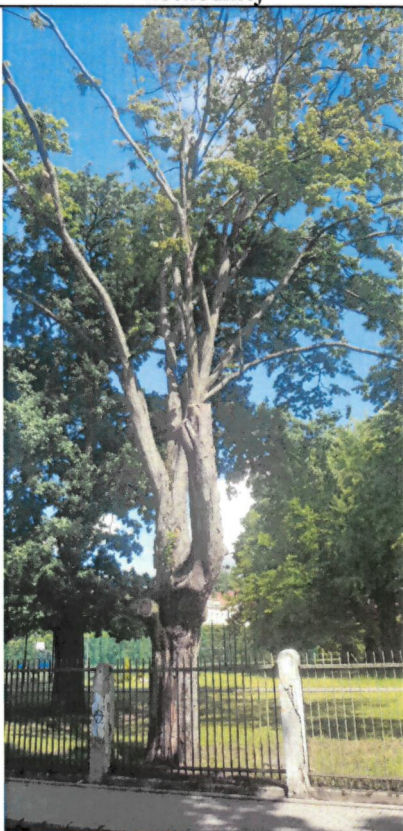
Tab. 2. Dokumentacja fotograficzna drzewa nr 1

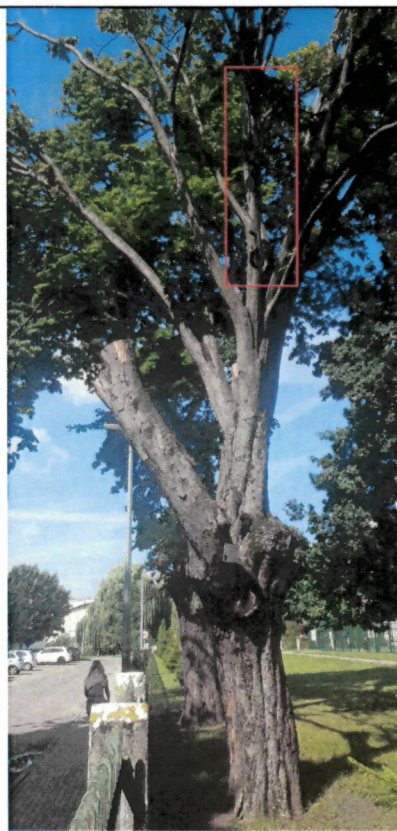
Fot. 1. Widok ogólny drzewa od strony północno-wschodniej

Fot. 2. Widok ogólny drzewa od wschodniej

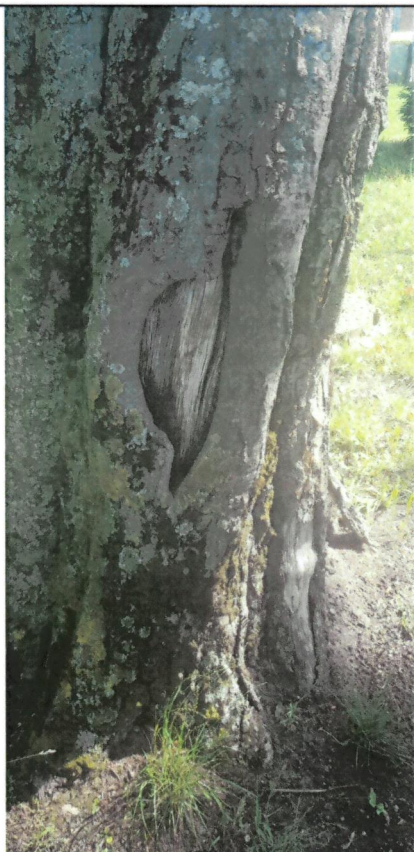

Fot. 3. Widok ogólny drzewa od strony południowej

Fot. 4. Pozostałość wiązania po usunięciu jednego z przewodników – do zdjęcia

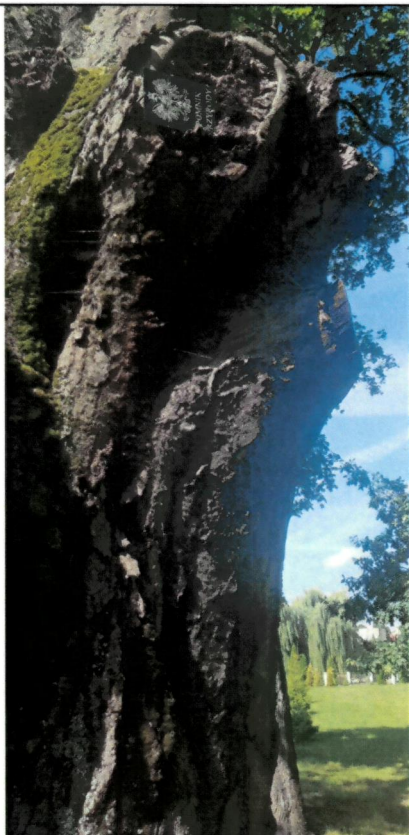

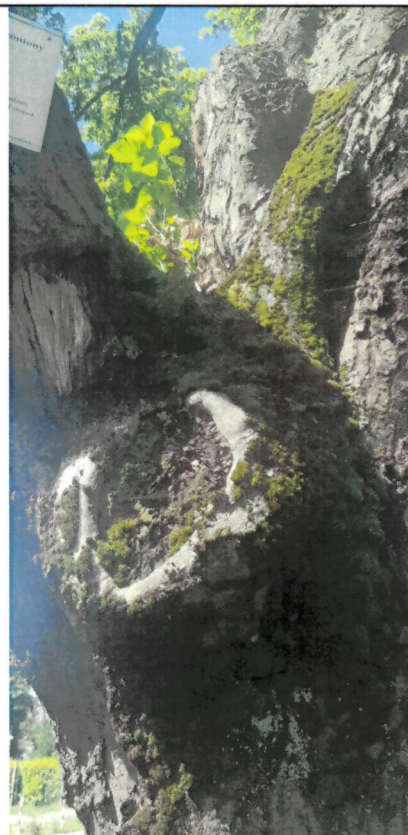
Fot. 5. Rana zablizniająca się po uszkodzeniu pnia

Fot. 6. Uszkodzenia kory pnia

Fot. 7. Murszejące ślady po usuniętych konarach

Fot. 8. Ślad po usuniętym konarze i ubytek kory na jednym z przewodników

Fot. 9. Rachityczna korona, liczne pędy wychylające się

Drzewo posiada prosty pień z pierwszym rozwidleniem na wysokości ok. 2,5 m – pozostawiony długi kikut po ucięciu jednego z przewodników wychylającego się w stronę jezdni. Na tym przewodniku było niegdyś założone wiązanie, które obecnie jest bezużyteczne (zwisa na konarze). Kolejne rozwidlenie korony na kilka przewodników występuje na wysokości około 6 m.

Korona drzewa silnie zredukowana, widoczne liczne rany po obciętych konarach, zabliźniające się i niezabliźnione, często murszejące. Konary wychylające się, z niedużą masą liściową. Widoczny spadek vitalności drzewa. Czubek korony zamierający, ponadto posusz gałęziowy w niższych partiach korony. Korona jest rachityczna, mało rozbudowana, podniesiona, w wyniku czego statyka drzewa jest zachwiana.

Na pniu i konarach widoczne ubytki kory i drewna oraz martwica. W miejscach po uciętych konarach mursz i owocniki grzyba (rozkład i próchnienie drewna).

System korzeniowy przykryty. Drzewo rośnie w nawierzchni trawiastej, od strony południowej w odległości ok. 1,5 m od chodnika i ogrodzenia wzdłuż ul. Sochaczewskiej. Nie zanotowano bezpośredniej kolizji drzewa z infrastrukturą.

Stan zdrowotno-techniczny drzewa określono jako średni z postępującym osłabieniem. Z uwagi na lokalizację, tj. położenie na terenie szkoły oraz w bezpośrednim sąsiedztwie ciągu komunikacyjnego, zaleca się przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych na przedmiotowym drzewie. Zabiegi te mają na celu poprawę bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także służą poprawie kondycji drzewa.

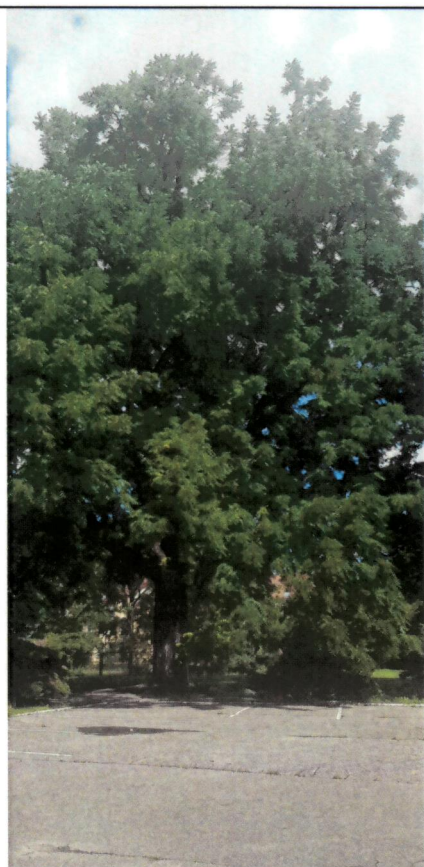
Zaleca się poprawę statyki drzewa i redukcję jego korony, zarówno od góry, jak i ze stron bocznych, o 1/3 długości. Obniży się tym samym środek ciężkości korony. Ponadto w wyniku cięć pielęgnacyjno-sanitarnych oraz większego dostępu do światła mogą zostać pobudzone pąki śpiące, co spowoduje rozwój nowych pędów. Dodatkowo wskazuje się usunięcie posuszu gałęziowego, a także usunięcie bezużytecznego wiszącego wiązania.

2 – Orzech czarny (*Juglans nigra*)

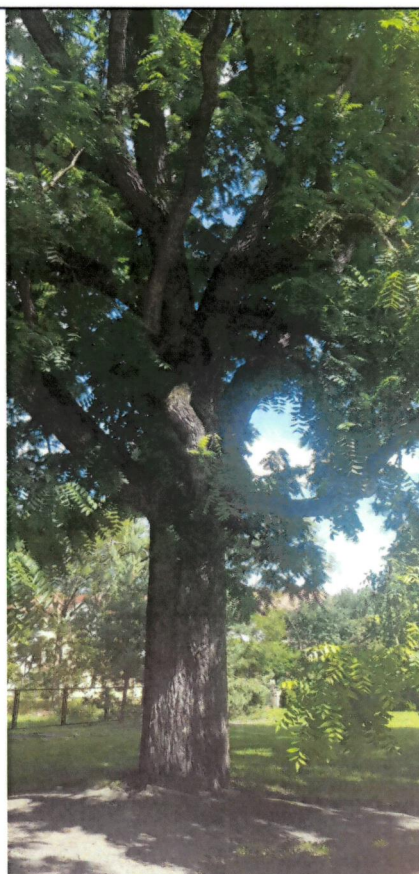
Tab. 3. Parametry dendrometryczne drzewa nr 2

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Nr ew. pomnika przyrody	Obwód pnia [cm]	Rzut korony [m]	Wysokość [m]
2	Orzech czarny	<i>Juglans nigra</i>	21/1998	457	27	27

Tab. 4. Dokumentacja fotograficzna drzewa nr 2

Fot. 10. Widok ogólny drzewa od strony południowej

Fot. 11. Silnie rozbudowana korona

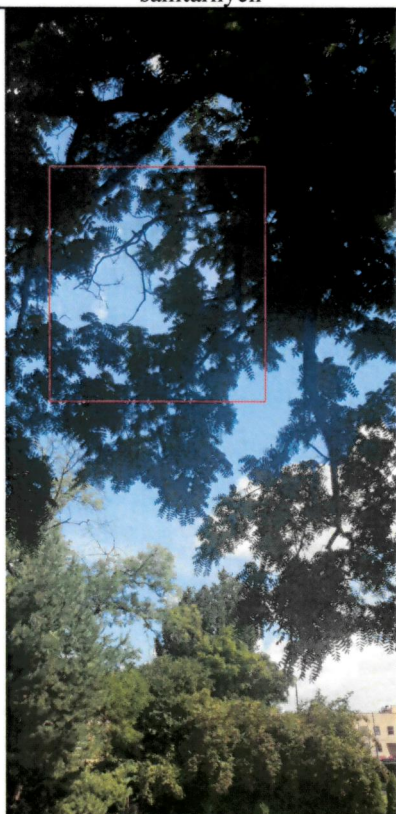

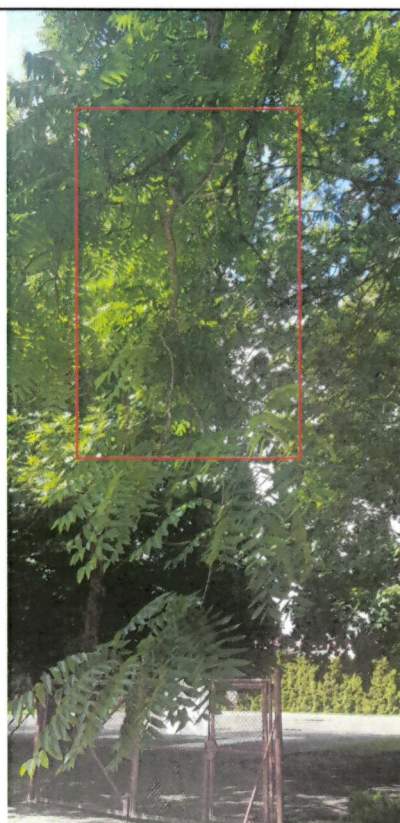
Fot. 12. Widoczne ślady po cięciach pielęgnacyjno-sanitarnych

Fot. 13. Pień prosty, system korzeniowy przykryty

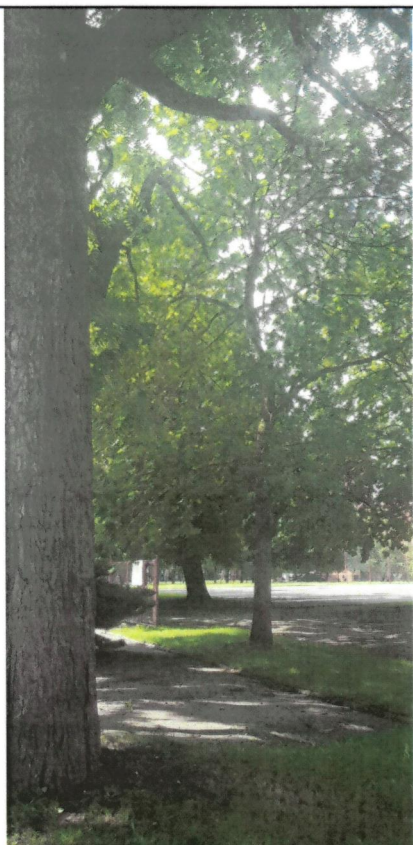

Fot. 14. Drobny posusz gałęziowy w wysokich partiach korony

Fot. 15. Drobny posusz gałęziowy w najniższych partiach korony

Fot. 16. Kolizja korony przedmiotowego drzewa z koroną sąsiedniego jesionu wyniosłego

Fot. 17. Nieznaczna kolizja koron przedmiotowego drzewa i pobliskiego klonu pospolitego

Fot. 18. Kolizja pnia i systemu korzeniowego drzewa z nawierzchnią asfaltową

Fot. 19. Widoczne ogniska jemioli pospolitej (*Viscum album*)

Drzewo posiada prosty, prawidłowo wykształcony pień z nasadą korony na wysokości ok. 5 m.

Korona drzewa silnie rozbudowana, witalna, z bogatą masą liściową. Widoczna redukcja korony – zabliźniające się ślady po ciętych konarach. W koronie widoczny nieznaczny posusz gałęziowy, zarówno w wyższych, jak i niższych partiach drzewa. Zanotowano również ogniska jemioly (*Viscum album*).

Korona przedmiotowego drzewa wchodzi w kolizję z koronami drzew rosnącymi w sąsiedztwie, co uniemożliwia jej prawidłowy rozwój. Dotyczy to zwłaszcza pobliskiego jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*), gdzie ta kolizja jest znacząca.

System korzeniowy przykryty.

Drzewo rośnie w nawierzchni trawiastej i częściowo w nawierzchni asfaltowej – widoczne wyniesienie i spękania asfaltu. Kolizja z infrastrukturą uniemożliwia prawidłowy dalszy rozwój systemu korzeniowego.

Stan zdrowotno-techniczny drzewa określono jako dobry. Z uwagi na znaczne walory przyrodnicze i pomnikowe drzewa zaleca się przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjno-sanitarnych mających na celu podtrzymanie żywotności obiektu, co więcej, poprawę warunków jego prawidłowego rozwoju.

Zaleca się usunięcie posuszu gałęziowego w koronie. Ponadto wskazuje się usunięcie ognisk jemioly. Dodatkowo zaleca się redukcję od góry korony pobliskiego jesionu wyniosłego, z którym przedmiotowe drzewo wchodzi w kolizję (miejsce cięcia zaznaczono na fot. 20). Zabieg ten zwiększy szansę na prawidłowy rozwój korony drzewa pomnikowego.

Wskazane jest również usunięcie nawierzchni asfaltowej wraz z krawężnikami w promieniu 3,5 m od pnia drzewa. Usunięcie nawierzchni utwardzonej poprawi warunki do lepszego rozwoju systemu korzeniowego, poprawi jego napowietrzanie i nawadnianie.

Fot. 20. Miejsce redukcji od góry sąsiedniego jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*)

3. Uwagi

Zabiegi pielęgnacyjne na przedmiotowych pomnikach przyrody powinny zostać przeprowadzone:

- 1) przez osoby zajmujące się profesjonalnie leczeniem i pielęgnacją drzew pomnikowych;
- 2) bez utraty naturalnego pokroju drzewa;
- 3) bez utraty walorów przyrodniczych pomników przyrody oraz zniszczeń gatunków chronionych występujących w jego obrębie (na dzień sporządzania dokumentacji gatunków chronionych nie zanotowano);
- 4) bez zniszczenia gniazd ptasich (na dzień sporządzania dokumentacji gniazd nie zanotowano).